

๒.๕ การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

๑) ผลการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย ตามประเด็นการตรวจติดตาม ดังนี้

๑.๑) การจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ

หน่วยงานทางการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์มุ่งสร้างความรู้ ความเข้าใจกับครูผู้รับผิดชอบศึกษานโยบาย แนวทางระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้ จากรายงานพบว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๒ จำนวน ๑๑๓ แห่ง สามารถดำเนินการวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งหน่วยงานและสถานศึกษามีแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติปรากฏรายละเอียดผลการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบ โดยศึกษาหาความรู้ นโยบาย และแนวทางในการวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษา – มัธยมศึกษาตอนต้น) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับการวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ

(๒) ประชาสัมพันธ์การวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ ทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ

(๓) ส่งเสริมให้สถานศึกษาให้สามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (หน้า ๓๑ - ๓๓) ในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ การย้าย สถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคัน และการขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันทางศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว เป็นต้น

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการตามแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยให้กำหนดประเด็นและหัวข้อการแนะแนว Coaching การศึกษาที่ทันสมัย อาทิ การเทียบโอนการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ การศึกษาต่อสายสามัญและสายอาชีพ แหล่งทุนการศึกษา ฯลฯ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบาย เรียนดี มีความสุข และให้ความสำคัญกับระบบ การแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและการศึกษา เพื่อความมั่นคงของชีวิต

(๕) ส่งเสริม พัฒนาผู้บริหารและครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล ในสถานศึกษาทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(๖) ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล ในสถานศึกษาทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(๗) จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย

(๘) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สำหรับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และพิจารณาเอกสารหลักฐานการศึกษา หลักฐานอื่น หรือประเมินจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ซับซ้อน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เทียบโอนผลการเรียนเป็นสำคัญ ตามหลักการและแนวทาง การเทียบโอนผลการเรียน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๙) สถานศึกษาในสังกัดมีระบบการเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมต่างประเทศ ตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน

(๑๐) ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิมของตนไปยังสถานศึกษาอีกแห่งในระบบเดียวกัน เพื่อเลือกเรียนในสาขาวิชาเฉพาะซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศ พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

(๑๑) มีระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากระบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษา หรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง หรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษา หรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้ หรือไปสะสมเพื่อประโยชน์ในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ สามารถเรียนในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่ยึดติดกับระยะเวลาในการศึกษา

(๑๒) มีแนวทางการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตร และระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ จากระบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษา หรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง หรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษา หรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้ หรือไปสะสมเพื่อประโยชน์ในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ สามารถเรียนในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่ยึดติดกับระยะเวลาในการศึกษา ตามแนวปฏิบัติแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรัฐ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๒) การจัดระบบวัดแ้วและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ผลการจัดระบบวัดแ้วและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยมีการคัดกรองนักเรียนวัดแ้วและความถนัด ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ที่เรียกว่าระบบ MI Test ครุณาผลการวัดแ้วที่ได้ดำเนินการส่งเสริมผู้เรียนที่มีความต้องการ ความถนัด ความสนใจ วิธีการเรียนรู้รายบุคคล ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

(๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองนักเรียน เพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยใช้การคัดกรองผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ผ่านระบบสำรวจแ้วความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ที่เรียกว่าระบบ MI Test โดยแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่ฯ จะมีศึกษานิเทศก์ ๑ คน ทำหน้าที่แอดมินของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาครูผู้เกี่ยวข้อง และนักเรียน สามารถเข้าใช้งานได้ที่เว็บไซต์ <https://mi-test.obec.go.th/> ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สวก.) โดยระบบจะเปิดให้ใช้งาน ๒ ช่วงเวลา คือระยะที่ ๑ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ และช่วงที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๗

ขั้นตอนการคัดกรอง ดังนี้

๑. ครูผู้รับมอบหมายเป็นแอดมินโรงเรียนเข้าระบบการวัดแ้ว MI Test
๒. ผู้เรียนเข้าไปตอบแบบคัดกรองขั้นต้น ระบบจะประมวลผลการตอบข้อคำถามว่าผู้เรียนมีความน่าจะเป็นที่จะมีความสามารถพิเศษด้านใดใน ๘ ด้านตามพหุปัญญา

๓. ผู้เรียนตอบแบบสอบถามรายด้าน
๔. ระบบประมวลผล และสรุปผลการคัดกรองรายบุคคล
๕. สถานศึกษานำข้อมูลไปออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และโครงการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ผลที่เกิดขึ้น

๑. ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนแผนการเรียนในระหว่างเรียนได้ รวมทั้งการแนะนำเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพ ความถนัดและความสนใจ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในอนาคต
๒. สถานศึกษาดำเนินตามหลักสูตรอาชีพศึกษากำหนด และกิจกรรมการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาในการคัดเลือกตามสาขาวิชาเป็นเกณฑ์
๓. สถานศึกษาดำเนินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะนำ ด้านการวัดแ้วและความถนัดของผู้เรียน
๔. สถานศึกษาใช้เครื่องมือวัดแ้วและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดระบบวัดแ้วและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยสามารถปรับเปลี่ยนแผนการเรียนในระหว่างเรียนได้ รวมทั้งการแนะนำเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพ ความถนัด และความสนใจ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในอนาคต โดยให้คุณครู ประจำชั้น ตรวจสอบวัดแ้วและความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล จากการสังเกตพฤติกรรม และการตอบแบบสอบถาม
๕. สถานศึกษาในสังกัด ของสพม.เพชรบูรณ์ ได้รับการส่งเสริมให้สถานศึกษาทำแบบสำรวจแ้วความสามารถพิเศษเป็นรายบุคคล ทุกภาคเรียนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ MI-Test ของ สพฐ. โดยมีนักเรียนเข้าทำแบบสำรวจจำนวน ๒๓,๑๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๐๑ ทุกสถานศึกษา ในสังกัดได้พัฒนาศักยภาพนักเรียนตามแ้วความสามารถพิเศษ
๖. ครูผู้สอน/ครูที่ปรึกษา นำผลวัดแ้วมาความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมาออกแบบส่งเสริมผู้เรียนที่มีความต้องการ ความถนัด ความสนใจ วิธีการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล
๗. สถานศึกษาในสังกัดอบรมให้ความรู้ครูที่ปรึกษา นักเรียน ในการทำแบบสำรวจแ้วความสามารถพิเศษ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของ สพฐ. ก่อนทำการทดสอบจริง รวมถึงให้นักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มี ความรู้ความเข้าใจในการทำแบบทดสอบให้ความช่วยเหลือนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในการทำแบบทดสอบ

๒) ปัญหาอุปสรรค

- (๑) ผู้เรียนมักปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปนานถึงจะสามารถรู้ถึงความถนัดของตนเอง ทำให้เกิดศักยภาพในตัวผู้เรียนน้อย
- (๒) การเทียบโอนรายวิชาไม่ตรงกับสาขาที่นักศึกษาเรียนมา
- (๓) มีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น และยังคงอยู่มาอย่างยาวนาน ซึ่งเป็นผลมาจากความเหลื่อมล้ำในด้านต่างๆ เช่น คุณภาพของโรงเรียนที่แตกต่าง การศึกษาไม่ทั่วถึงในพื้นที่ห่างไกล การขาดแคลนทุนการศึกษา ปัญหาเศรษฐกิจ และโรคระบาด เป็นต้น จึงส่งผลทำให้เยาวชนไทยจำนวนมากถูกช่วงชิงสิทธิขั้นพื้นฐานในการที่จะได้รับความรู้ และถูกผลักออกจากระบบการศึกษาในที่สุด
- (๔) ระบบสำรวจแ้วความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของ สพฐ. ไม่เสถียร ใช้งานซ้ำเมื่อมีนักเรียน เข้าใช้งานพร้อมกันจำนวนมาก รวมถึงมีจำนวนข้อที่ทำการทดสอบค่อนข้างมาก ทำให้นักเรียนอาจไม่ตั้งใจทำแบบทดสอบ ทำอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจทำให้ผลที่ได้เกิดความคลาดเคลื่อน
- (๕) นักเรียนขาดความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าไปทำแบบสำรวจแ้วความสามารถพิเศษ

๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

(๑) กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ

(๒) ควรมีการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมกับครูและบุคลากร

(๓) สถานศึกษาในสังกัดได้จัดให้นักเรียนเข้าไปทำแบบสำรวจแวວความสามารถพิเศษ ๆ เป็นระดับชั้น

(๔) ขอความอนุเคราะห์เพื่อนักเรียนที่มีความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าไปทำแบบสำรวจแวວความสามารถพิเศษ ๆ

๔) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- ไม่มี -